

T.C.
ANKARA
11. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1525

KARAR NO : 2021/1121

DAVACI : KON NKL JKE PH L PS N.V

VEK L : AV. GÖNENÇ GÜRKAYNAK
-UETS[16289-82077-45614]

DAVALI : REKABET KURUMU BA KANLI I
-UETS[35495-15945-49388]

VEK L : AV. ÜMMÜ DUYGU BATUR

MÜDAH L (Davalı Yanında): VESTEL ELEKTRON K SANAY VE T CARET A. .

VEK L : AV. ZEL HA ARAS ALTINOK
-UETS[16883-88186-33452]

DAVANIN ÖZET : Davacı irket tarafından, standart belirleyen ilgili kurulu a beyan etti i altyazı teknolojisine ili kin standarda esas patentlerini adil, makul ve ayrımcı olmayan ko ullarla lisanslayaca na dair taahhüdüne aykırı davranmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal etti ine ve idari para cezası verilmesine ili kin Rekabet Kurulu'nun 26.12.2019 tarih ve 19-46/790-344 sayılı i leminin; ikayetçinin iddialarına yönelik savunmanın yapıldı ı ve haklıklarının somut delillerle ortaya konuldu u, hakim durumun kötüye kullanılmadı na ili kin soru turma heyetince rapor düzenlendi i, soru turma süresince öne sürülen iddialar dı nda soru turma heyetinin herhangi bir analiz, de erlendirme ve tespit yapmadı ı hususlarda karar verildi i, davalı idarece soru turma heyetinin kanaatinden farklı bir karar verildi i, soru turma heyetinin kanaatinden farklı bir karar verilebilece i ancak soru turma kapsamında isnat edilen iddialar içerisinde kalarak soru turma heyetinin görü ünden neden farklıla tı mının somut ve üpheye mahal bırakmayan tespitlerle açıklanması gerekti i, bu hususlarla ilgili olarak bilgilendirilmedikleri ve savunma hakkı verilmeyen konular dayanak alınarak tesis edildi i, savunma hakkının ihlal edildi i, hakim duruma yönelik yetersiz bir inceleme yürütüldü ü, hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerinin ihlal edildi i ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Davacı irketin soru turma bildiriminin belirsizlikler içerdi i, iddialarının gerçe i yansıtmadı ı, Kurulun soru turma raporu ile varılan sonuçtan ayrılarak karar verdi i pek çok dosyanın mevcut oldu u, lisans ücretinin tayini hususunun ba ımsız üçüncü tarafın inisiyatifine bırakılabilece ine ili kin Kurul tarafından yapılan de erlendirmenin ilk kez Kurul tarafından ortaya atılmı bir kriter gibi ifade edilmesinin gerçe i yansıtmadı ı, dava konusu i lemin tamamı dikakte alındı nda Kurulun vardı ı sonuçlara nasıl ula tı na ili kin ayrıntılı de erlendirmelerin bulundu u, SEP'in ihlale yol açacak ekilde kullanıldı mının ispatlanması görevinin SEP sahibinde oldu u, davacı irketin sahip oldu u standarda esas patentler sayesinde dijital görüntü yayıncılı na ili kin altyazı teknolojisi pazarında hakim durumda oldu u, dava konusu i lemin mevzuata uygun oldu u belirtilerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

MÜDAH L

D LEKÇES N N ÖZET : Davaya katılmakta hukuki yararlarının bulundu u ve dava konusu i lemin hukuka uygun oldu u ve davanın reddine karar verilmesi gerekti i belirtilmektedir.

T.C.
ANKARA
11. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1525

KARAR NO : 2021/1121

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 11. Daire Mahkemesince, duruma için önceden belirlenen ve taraflara bildirilen 25.05.2021 tarihinde yapılan duruşma davacı vekili Av. Öznen Anıl ve Av. Tolga Uluay'ın, davalı idareyi temsilen Hukuk Müaviri Mehmet Akif Kayar'ın ve davalı idare yanında müdahil olan şirketin vekilleri Av. Zeliha Aras Altınok ve Av. Caner Kadir Çeçen'in geldiği görüldükçe, taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlendikten ve duruşma son verildikten sonra, dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirket tarafından, standart belirleyen ilgili kuruluşa beyan ettiği altyazı teknolojisine ilişkin standarda esas patentlerini adil, makul ve ayrımcı olmayan koşullarla lisanslayacağına dair taahhüdüne aykırı davranmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğinden ve idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.12.2019 tarih ve 19-46/790-344 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinde; *"Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşmaları, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır."*, "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; *"Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşmaları, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer."*, "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde; *"Rekabet: Mal ve hizmet piyasalarındaki teebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan yarış, Hâkim Durum: Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücünü ifade eder."*, "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinde; *"Bir veya birden fazla teebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut birleşmeleriyle birleşmiş hâlede bir mal veya hizmet piyasasındaki kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır."*

Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır:

a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan işlemler,

b) İşletim durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından tercih edilmesine ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratılması sonucu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan işlemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması"

T.C.
ANKARA
11. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/1525

KARAR NO : 2021/1121

hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idare yanında müdahil olarak davaya katılan Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A. . tarafından Royal Philips'in altyazılama teknolojisine ili kin olarak sahip oldu u SEP'lere yönelik lisansını verme sürecinde iyi niyetle müzakerelerde bulunmadı ı, dava yoluna ba vurularak ürünlerinin imha edilmesine yönelik eylemlerde bulundu u, faaliyetlerini zora sokarak lisans sözleşmesi yapmaya ve hükümsüzlük davalarından feragat etmeye zorladı ı, a ırkı patent ücreti belirledi i, sözleşmeye a ırkı bilgi talebine imkan veren ters ispat yükü getiren hükmü zorlamak suretiyle kendi teknolojisini kullanmasını engelledi i, yeniliklerin ortaya çıkmasını sınırladı ı, sözleşmeye, patentin geçerlili ine itiraz etmeme yükümlülü ü koymak suretiyle kendi teknolojisini kullanmasını engelledi i, Philips patentlerini Frand artıyla lisanslayaca na ili kin hükme aykırı davranmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u (4054 sayılı Kanun) ihlal etti i iddia edilerek gere inin yapılmasının talep edilmesi istemiyle yaptı ı ba vuru üzerine, Rekabet Kurulu tarafından aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılan önara tırma sonucunda hazırlanan 04.03.2019 tarih ve 2018-2-5/SR sayılı soru turma raporu'na istinaden davacı irketin dijital görüntü yayıncılı na ili kin altyazı teknolojisi pazarında incelenen dönem içerisinde hakim durumda oldu una oybirli i ile, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal etti ine oyçoklu u ile ve idari para cezası verilmesine oyçoklu u ile karar verilmesine ili kin Rekabet Kurulu'nun 26.12.2019 tarih ve 19-46/790-344 sayılı i leminin tesis edilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Uyu mazlıkta; Philips Grubu televizyonlarda Philips markasının kullanım hakkını 2012 yılından itibaren TP Vision isimli te ebbüse devretti i, 2012 yılından itibaren televizyon pazarında yer almadı ı, Philips Grubu bünyesindeki fikri mülkiyet portföyünün davacı irkete ait oldu u ve dünya çapındaki TV üreticilerine TV patent portföyüne ili kin lisans verdi i, Philips ile Türkiye'de TV alanında patent lisans sözleşmesi akdedilen davacı irket ile birlikte Arçelik A. 'nin bulundu u, ikayete konu olan iddiaların Philips'in dijital görüntü yayıncılı ı altyazı teknolojisine ili kin sahip oldu u patentlerin kullanımına ili kin "lisans ve uzla ma sözleşmesi" ko ullarına ili kin oldu u ve Philips'in sahip oldu u EP 0754 393 (EP393) ve EP 0745 307 (EP307) sayılı patentlerin dava konusu uyu mazlı ın konusunu olu turdu u, EP 393 numaralı patentin "dijital görüntü yayıncılı ı altyazılama piksel rengi de ifrasyonu" ve EP307 numaralı patentin ise "dijital yayıncılı a altyazılama konum ve zaman bilgilerinin de ifrasyonu" i levlerini içerdi i, söz konusu patentlerden EP393 ve EP 307'nin geçerlilik süresinin 26.01.2018 tarihinde doldu u, bu tarihten önceki dönem için Philips'ten lisans alma zorunlulu unun bulunmakta oldu u altyazı teknolojisi pazarında hakim durumda bulundu u görülmektedir.

Davaya konu i lem ile davacı irketin sahip oldu u EP 393 ve EP 307 sayılı patentlerinin kullandırılmasında; uyu mazlıkla ilgili dava yoluna gidilmeden önce bedel tespiti ile ilgili olarak ba ımsız üçüncü tarafa ba vurulmadı ı, patent bedelinin tespitinde effaf davranılmadı ı, patentin geçerlili ine itiraz edilmemesine ve bu hususta ispat yükünün Vestel'e geçirilmesine ili kin sözleşme imzaltılmak zorunda bırakıldı ından bahisle davacı irketin hakim durumunu kötüye kullandı ı gerekçesiyle dava konusu i lemin tesis edildi i görülmektedir.

Philips, TV altyazı yazılımı ile ilgili olarak EP 393 ve EP 307 patentlerine sahip bulunmakta olup bu patentlerin FRAND (patentin adil, makul ve ayrımcı olmayan ko ullarda isteyen herkese belli bir bedelle kullandırılması) olarak ilan edildi i ve uluslararası ilgili kurulu ça SEB (standardizasyon sa lanması amacıyla bu alanda geçerli tek patent) olarak kabul edildi i, Vestel'in de anılan lisansların geçerlili ini kaybetti inden bahisle Philips'le herhangi bir sözleşme

T.C.
ANKARA
11. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1525

KARAR NO : 2021/1121

imzalamadan ve bedel ödemedi kullanmaya ba laması üzerine, bu durumu fark eden patent sahibi Philips'in, 09.11.2009 tarihinde Vestel'e ihtarda bulunarak patentinin geçerli oldu unu ve ücretsiz kullanım ile haklarının ihlal edildi ini bildirdi i, taraflar arasında 09.11.2009-27.04.2012 tarihleri arasında 11 kez görü me yapıldı ı ve patent kullanımı kar ılı nda ödenecek bedelde uzla ma sa lanamaması üzerine, Philips tarafından patent hakkının ihlal edildi i iddiasıyla 10.05.2012 tarihinde, Vestel ise ilgili patentlerinin geçerlili ini yitirdi i iddiası ile 21.05.2012 tarihinde kar ılıklı olarak Almanya mahkemeleri nezdinde davalar açıldı ı, Philips'in Mannheim Mahkemesi'nde açtı ı davanın 05.07.2013 tarihinde sonuçlandı ı, Philips haklı görülerek, Vestel'in Philips'e ait olan altyazı patentlerini ihlal etti ine, ayrıca di er tedbirlerle birlikte haksız lisans kullanımı nedeniyle Vestel'in Almanya'daki depolarında bulunan ürünlerin toplatılması/imha edilmesine yönelik bir karar verildi i ve bunun üzerine 1 A ustos 2013 tarihinde taraflar arasında lisans kullanımı ile ilgili olarak sözleşme imzalandı ı görülmektedir.

Davaya konu olayda, Philips'in Standarda Esas Patent (SEP) niteli indeki sahip oldu u EP 393 ve EP 307 sayılı patentlerini ihlal eden Vestel'e kar ı herhangi bir ihtarda bulunmadan veya lisans anla ması teklifinde bulunmadan do rudan dava açma yoluna giderek patentlerinin kullanımının durdurulması ve patentli teknolojiyi lisanssız kullanan ürünlerin piyasadan toplatılması için mahkemeye ba vurdu u sonucuna varılamaca ı, Philips'in 09.11.2009 tarihinde Vestel'e patent ihlallerine ili kin olarak resmi bildirimde bulundu u ve iki yılı a kın süren müzakereler sonucunda anla maya varılamaması üzerine 03.05.2012 tarihinde dava açma yoluna gitti i, dava açılmadan önce Philips'in patent ihlalini gerçekle tiren Veste'le patent ihlalini bildirerek lisans anla ması için istekli olduklarını bildirdi i, yazılı olarak bir lisans anla ması teklifinin sunuldu u, Vestel tarafından patentlerin hükümsüzlü ü ileri sürülerek lisans ücreti konusunda anla mazlık ya andı ı, Vestel'in Philips'in sundu u tekliften ve Philips'in di er TV üreticilerine uyguladı ı lisans ücretinden daha dü ük bir lisans ücreti teklifinde bulundu u ve sonuç alınamaması kar ısında fikri mülkiyet hakkını kullanmak amacıyla dava yoluna gitmi olmasının hakim durumu kötüye kullanmak olarak de erlendirilemeyece i, davalı idare tarafından dava yoluna gidilmeden önce ABAD'ın (Avrupa Birli i Adalet Divanı) Huawei-ZTE kararı emsal gösterilerek anılan kararda SEP (Standarda Esas Patent) sahibi te ebbüsün yasal hakkı olan lisans alana yönelik mahkeme emri talep etme hakkı için izlenen adımların açıklandı ını ve kar ılıklı lisans ücretinin tayini konusunda ba ımsız üçüncü tarafın tayinine bırakabilece ine dair hüküm uyarınca davacı irket tarafından bedel tespiti amacıyla üçüncü tarafa ba vurulmadan mahkeme yoluna gidildi i ve bu durumun Vestel üzerinde baskı olu turdu u gerekçesiyle hakim durumun kötüye kullanılması eylemi olarak kabul edilmi ise de ABAD'ın anılan Huawei-Zte kararı ile getirilen ilkeler incelendi inde, altı ilkeden bahsedildi i, di er ilkeler ile alakalı olarak kesin ifadelere yer verilirken ba ımsız üçüncü tarafa ba vurma ile ilgili olarak "FRAND hükümleri üzerinde uzla maya varılamamı ise, kar ılıklı anla ma do rultusunda lisans ücretinin tayini hususu ba ımsız "üçüncü taraf"ın inisiyatifine bırakılabilecektir" ekinde bir takdir ve iki tarafın da iradesi ile söz konusu durumun gerçekle e bilece inin anla ıldı ı, bakılan uyu mazlıkta Vestel tarafından teklif edilen bedelin a ırı dü ük oldu u, bir kar ıla tırma yapmak gerekir ise Arçelik'in Vestel'e kıyasla çok daha yüksek lisans bedeli ödedi i, Vestel tarafından ba ımsız üçüncü kurulu a ba vurmanın talep edilmedi i, Philips tarafından lehine olan Mahkeme kararına ra men a ırı bir lisans bedelinin talep edilmedi i, lisans ücreti dı nda gecikme faizi veya cezai art talebinde bulunulmadı ı, mahkemenin Vestel ürünlerini Almanya'da toplatma kararına ra men davacının bu yola ba vurma dı ı ve sözleşme imzalanması amacıyla hareket etti i, Vestel'in ödedi i ortalama lisans ücretinin ortalama TV satı fiyatına ve Vestel'in ortalama birim maliyetine göre de erlendirildi inde 0,75 Euro lisans ücretinin yüksek olmadı ı, Frand niteli inde ve Seb olarak

T.C.
ANKARA
11. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/1525

KARAR NO : 2021/1121

kabul edilmiş bulunan patent sahibinin lisans alanlar ile sözleşme yapabilmek için patentin geçerliliğine itiraz edilmemesi konusunu ileri sürmesinin bazı hallerde rekabet sorunu oluşturabileceği ancak Philips tarafından patentine itiraz edilmemesine ilişkin sözleşmeye madde konulması ve ispat yükünün Vestel üzerinde bırakılmasında aralarında vuku bulan süreçlerin sebepleri oldu u, yıllar boyu süren görüşmelere rağmen uzlaşma sağlanmaması hususları dikkatle değerlendirilmiştir. Philips tarafından böyle bir hüküm konulmasında bir aykırılık bulunmadığı, yargı kararları uyuşmazlıktan dolayı patent haklarını korumak amacıyla böyle bir düzenlemeye yer verildiği, 4054 sayılı Kanunun 44. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan; "Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamaz." hükmü uyarınca soruşturma raporunda ve ek görüşte netlik ilkesinin hakim durumu kötüye kullanılmasına dayanak teşkil etmesinden bahsedilmediği ve davacıya söz konusu durum hakkında savunma hakkı verilmediği de anlaşılmaktadır.

Bu durumda; dosyadaki bilgi ve belgelerle yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin ve yargı kararlarının birlikte değerlendirilmesinden, davacının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal ettiğine oçokluğu ile ve idari para cezası verilmesine oçokluğu ile karar verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.12.2019 tarih ve 19-46/790-344 sayılı iliminde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu ilimin PTAL NE**, a a ıda dökümü yapılan 491,60-TL yargılama gideri ile A.A.Ü.T uyarınca durumlalı davalar için belirlenen 3.110,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 100,70 TL müdahil yargılama giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta giderinin kararın kesinleşmesi üzerine taraflara iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge Daire Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 03/06/2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
SERPİL GENÇBAY
38343

Üye
EREN TÜRKMEN
192033

Üye
YASİN DEMİR
182220

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u>	
Başvurma Harcı	: 54,40 TL
Karar Harcı	: 54,40 TL
Y.D. Harcı	: 238,20 TL
Vekalet Harcı	: 15,60 TL
Posta Gideri	: 129,00 TL
TOPLAM	: 491,60 TL

<u>MÜDAHİL YARGILAMA GİDERLERİ</u>	
Başvurma Harcı	: 54,40 TL
Vekalet Harcı	: 7,80 TL
Posta Gideri	: 38,50 TL
TOPLAM	: 100,70 TL